

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: I Kžmp-2/2021-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sutkinja dr.sc. Lane Pető Kujundžić, predsjednice vijeća te mr.sc. Ljiljane Stipišić i Snježane Hrupek-Šabijan, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Vanje Petrović, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog P. B., zbog kaznenog djela iz članka 227. stavak 4. u vezi stavka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18. i 126/19. - dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbi optuženog P. B. podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zadru broj Kmp-2/2019. od 21. svibnja 2021., u sjednici vijeća održanoj 27. listopada 2022. u prisutnosti u javnom dijelu sjednica optuženog P. B. i njegovog branitelja, odvjetnika P. P.

p r e s u d i o j e

Odbija se žalba optuženog P. B. kao neosnovana te se potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom Županijskog suda u Zadru optuženi P. B. proglašen je krivim, zbog kaznenog djela izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu iz članka 227. stavak 4. u vezi stavka 1. KZ/11. činjenično i pravno opisanog u izreci pobijane presude te je na temelju članka 227. stavak 4. u vezi stavka 1. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine.

2. Na temelju odredbe članka 158. stavak 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.) oštećenici Ž. K., G. K. i I. K. s postavljenim imovinsko-pravnim zahtjevom upućeni su u parnicu.

3. Na temelju odredbe članka 148. stavak 1. ZKP/08. optuženi P. B. djelomično se obavezuje naknade stvarnih troškova provedenog kaznenog postupka u visini od 8.189,00 kuna dok se u preostalom dijelu do ukupne visine stvarnog troška koji iznosi 26.050,00 kuna kao i obveze naknade paušalnog troška provedenog kaznenog postupka, sukladno odredbi članka 148. stavak 6. ZKP/08. isti oslobađa obveze naknade.

4. Protiv navedene presude žali se optuženik putem branitelja P. P., odvjetnika u Z. i to zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na subjektivan odnos optuženika prema djelu, odluke o izrečenoj kazni i odluke o troškovima kaznenog postupka.

5. Spis je sukladno članku 474. stavak 1. ZKP/08. bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

6. Žalba optuženog P. B. nije osnovana.

7. Iako se optuženik žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na subjektivan odnos optuženika prema djelu (oblik krivnje) ti se navodi odnose na povredu kaznenog zakona. Naime, optuženik u žalbi navodi da je sud u tijeku dokaznog postupka utvrdio sve relevantne činjenice i okolnosti prometne nezgode te na temelju činjeničnog utvrđenja zaključio da je optuženik postupao s neizravnom namjerom, dakle da je bio svjestan svojih radnji i postupaka te da je pristao na ugrožavanje sigurnosti prometa. Optuženik u žalbi ne osporava činjenična utvrđenja suda o okolnostima inkriminiranog događaja koje smatra potpunim, već osporava zaključke suda i smatra ih pogrešnim u dijelu da bi optuženik tempore criminis svjesno kršio prometne propise pristajući na ugrožavanje sigurnosti cestovnog prometa. U tom pravcu optuženik upućuje na dio njegove obrane u kojem iznosi da se odmah nakon nesreće kada su se počeli okupljati građani radi pružanja pomoći uključujući i policiju, kod policije raspitivao o okolnostima u kojima se ona dogodila. Također se navodi da se optuženik kretao prometnicom koja mu nije bila poznata i brzinom nešto većom od dopuštene kroz naseljeno mjesto tj. oko 65 km/h te da je prometni događaj s teškim posljedicama kao što je i naveo optuženik "za njega bilo iznenađenje". Slijedom navedenog u žalbi se navodi da je prvostupanski sud pogriješio kada je na temelju nespornih objektivnih okolnosti osim prethodno navedenih, uz odsustvo vozačkog iskustva optuženika i uvjete noćne vožnje kao i nepoznate prometnice za optuženika te vezano i za signalizaciju, zaključio da je optuženik bio svjestan i da je pristao na ugrožavanje sigurnosti prometa i mogući nastanak prometne nezgode. Također se navodi da iako su sve činjenice okolnosti konkretnog događaja potpuno utvrđene o njihovoj pravilnoj ocjeni da sve upućuje na zaključak o odsustvu svake svijesti i volje optuženika u kršenje prometnih propisa.

8. Suprotno žalbenim navodima optuženika iznesenim u žalbi, koji se odnose na povrede odredaba kaznenog zakona, ispravno je prvostupanski sud pod točkom 13. obrazloženja pobijane presude analizirao provedeno sudska-medicinsko vještačenje vještaka dr. D. M. kao i nalaz prometnog vještaka D. S. te njihove iskaze koji su dali na raspravama, a što je sud u cijelosti prihvatio, stoga obranu optuženog P. B. u dijelu u kojem osporava postupanje s neizravnom namjerom navodeći kako se znak obaveznog zaustavljanje "STOP" zbog raslinja sa strane ceste i neosvijetljenosti raskrižja nije mogao vidjeti niti da je mogao uočiti da dolazi na raskrižje odnosno na

cestu s pravom prednosti prolaska, prvostupanjski sud nije prihvatio, već je ovakvu obranu optuženika ocijenio kao njegovo nastojanje da od sebe otkloni odnosno umanji kaznenu odgovornost. Naime, suprotno žalbenim navodima ispravno je prvostupanjski sud utvrdio da je optuženik u konkretnom slučaju postupao s neizravnom namjerom, jer je u raskrije ušao brzinom od oko 65 km/h, nije se zaustavio na znak "STOP" koji mu je nalagao zaustavljanje i provjeru te propuštanje svih vozila koja se kreću državnom cestom D-27 kao cestom s prednošću prolaska radi čega je oduzeo prednost osobnom vozilu marke Citroen Xsara registracijske oznake.... Naime, to upravo proizlazi iz nalaza prometnog vještaka D. S., kao i njegovog iskaza na raspravi, te iz iskaza svjedoka oštećenika Ž. Č. koji je upravljao vozilom koje se kretalo cestom s prednošću prolaska. Naime, nedvojbeno je utvrđeno da se optuženik inkriminirane prigode bez ikakvog zaustavljanja i provjeravanja pri ulasku u križanje s državnom cestom D27, odnosno cestom s prednošću prolaska, iako je o tome bio informiran prometnim znakom obaveznog zaustavljanja "STOP", nastavio kretati nesmanjenom brzinom od oko 64 km/h te je takvom vožnjom manifestirao grub način nepoštivanja tri prometna propisa iz članka 34. stavak 1., članka 57. stavak 4., članka 58. stavak 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama ("Narodne novine" broj 67/08, 48/10, – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske 74/11., 80/13., 158/13. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14., 64/15. – dalje: ZSPC). Optuženik je bio svjestan da takvim ulaskom u križanje bez zaustavljanja i provjeravanja može uzrokovati prometnu nesreću, jer kao što je to ispravno prvostupanjski sud obrazložio, jer je notorno da drugi sudionik u prometu koji se kreće s cestom s pravom prvenstva može u svakom slučaju naći što se u konkretnom slučaju i dogodilo i dovelo do prometne nesreće sa smrtnim ishodom za jednu osobu i teškim tjelesnim ozljedama za tri osobe. Zbog grubog kršenja navedenih prometnih propisa, očiglednog ugrožavanja sigurnosti prometa i tuđih života, optuženik je stoga pristao na nastupanje zabranjene posljedice ugrožavanja prometa, stvaranjem konkretne opasnosti te je postupao kao što je ispravno prvostupanjski sud utvrdio s neizravnom namjerom, a ispravno obrazloženo pod točkom 12. pobijane presude.

8.1. Prema zapisniku o očevidu na listu 5 spisa proizlazi da je kolnik na mjestu prometne nesreće opremljen odgovarajućim prometnim znakovima, a na kolniku je neposredno prije raskrija bilo postavljeno žuto treptajuće svjetlo kao i prometni znak "STOP" obavezno zaustavljanje, a isto tako na kolniku postoje vibrirajuće trake koje služe za upozorenje vozačima dok na kolniku D-27 neposredno prije raskrija postoji prometni znak "cesta s prednošću prolaza". Upravo sve navedene okolnosti upućuju na zaključak da je optuženik bio svjestan svojih radnji i postupaka i pristao je na ugrožavanje sigurnosti prometa i mogući nastanak prometne nezgode, jer se vozilom nastavio kretati i bez ikakvog zaustavljanja. Ispravno prvostupanjski sud zaključuje da je optuženik u konkretnom slučaju postupao sa neizravnom namjerom, dakle bio je svjestan svojih radnji i postupaka te je pristao na ugrožavanje sigurnosti prometa i mogući nastanak prometne nezgode. Stoga nisu osnovani žalbeni navodi optuženika, kao što nije od značaja ni to što se kod policije raspitivao o okolnostima pod kojima se dogodila prometna nesreća, kao ni sve druge okolnosti koje ističe u žalbi, a to su nedostatak vozačkog iskustva, uvjeti noćne vožnje i nepoznata prometnica. Time u konkretnom slučaju nije počinjena povreda kaznenog zakona.

9. Žaleći se zbog odluke o kazni optuženik u žalbi navodi da je sud ispravno cijenio olakotne i otegotne okolnosti na strani optuženika dok olakotne okolnosti koje se

odnose na društveno prihvatljivo ponašanje optuženika jer do same prometne nezgode nije bio ni prekršajno ni kazneno osuđivan, treba cijeniti kao naročito olakotne okolnosti, koje opravdavaju primjenu ublažavanja zakonom propisanog minimuma kazne za kazneno djelo iz članka 227. stavak 4. KZ/11., a tim više jer je kazneni postupak protiv optuženika pokrenut u dobi kad je bio mlađi punoljetnik te je isti žrtva sporosti vođenja postupka s obzirom na vrijeme trajanja te se u tom pravcu postavlja pitanje pravično provedenog postupka i zajamčenih ustavnih prava na pošteno suđenje osobito suđenja u razumnom roku. Također žalitelj navodi da se ovako izrečenom kaznom ne može "razborito" ostvariti kako generalna tako ni specijalna svrha kažnjavanja.

9.1. Suprotno žalbenim navodima prvostupanjski sud je osnovano na strani optuženika olakotno cijenio činjenicu da je u vrijeme počinjenja kaznenog djela imao 20 godina i 1 mjesec, da do tada nije bio osuđivan kao i njegovo primjereno ponašanje i stav pred sudom, izraženo kajanje. Upravo stoga iako su postojale na strani optuženika i otegotne okolnosti, a to su da je cijenjena činjenica teških posljedica prometne nezgode u kojoj je život izgubila jedna osoba u dobi od 50 godina, a tri su teško tjelesno ozlijedene ga je sud osudio na minimalnu kaznu zatvora od 3 godine, smatrajući da će se tako izrečenom kaznom postići svrha kako generalne tako i specijalne prevencije te u cijelosti ostvariti svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11. Upravo stoga nisu osnovani žalbeni navodi optuženika da navedene olakotne okolnosti se imaju cijeniti i kao naročito olakotne okolnosti koje opravdavaju primjenu ublažavanje zakonom propisanog minimuma kazne zatvora za kazneno djelo iz članka 227. stavak 4. KZ/11. jer se u konkretnom slučaju to nije ostvarilo. Osim toga suprotno žalbenim navodima nije povrijeđeno pravo na suđenje u razumnom roku, a niti je zbog trajanja postupka dovedeno u pitanje pravičnost provedenog postupka u pogledu zajamčenih ustavnih prava na pošteno suđenje.

10. Stoga se odmjerena kazna zatvora optuženiku u trajanju od 3 godine ukazuje primjerena okolnostima konkretnog slučaja kao i ličnosti optuženika. Tako izrečenom kaznom zatvora u cijelosti će se izraziti adekvatna društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela te utjecati na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela, ali i na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja počinitelja. Ovako odmjerrenom kaznom zatvora ispuniti će se svrha kako generalne tako i specijalne prevencije. Zbog svega navedenog nije osnovana žalba optuženika u odnosu na kaznu kao ni na troškove postupka kada navodi da prvostupanjski sud nije pravilno ocijenio optuženikove materijalne mogućnosti i njegov socijalni status, a da je isti u međuvremenu zasnovao i bračnu zajednicu.

11. Naime, suprotno žalbenim navodima ispravno je prvostupanjski sud odlučio o troškovima kaznenog postupka sukladno odredbi članka 148. stavak 1. ZKP/08. te je optuženika samo djelomično obvezao na naknadu stvarnih troškova kaznenog postupka u visini od 8.189,00 kuna dok se u preostalom dijelu do ukupne visine stvarnog troška koji iznosi 26.050,00 kuna kao i obveze naknade paušalnog troška ga je oslobođio obveze naknade. Također je ispravno prvostupanjski sud pod točkom 16. obrazloženja pobijane presude obrazložio da je odluku o trošku temeljio na činjenici da je optuženik stalno zaposlen i ima redovna mjeseca primanja u prosjeku od 6.000,00 kuna pa da će zasigurno biti u mogućnosti nadoknaditi dio stvarnog

troška na kojeg ga je sud obvezao, a da plaćanjem istog ne ugrozi svoju egzistenciju koja obrazloženja prihvaća i Visoki kazneni sud Republike Hrvatske.

12. Kako ispitivanjem pobijane presude po službenoj dužnosti nisu nađene bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, a na temelju članka 476. stavak 1. ZKP/08. to je na temelju članka 482. ZKP/08. odlučeno kao u izreci ove presude.

U Zagrebu 27. listopada 2022.

Predsjednica vijeća:
dr.sc. Lana Petö Kujundžić, v.r.